Στον Ρόντρικ Μττίτον φέτος το βραβείο Ράνσιμαν

Media: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ | Page: 60 | Published at: 27-06-2021
Author: | Surface: 768.47 cm² | Circulation: 14860
Subjects:

Στον Ρόντρικ Μπίτον φέτος το βραβείο Ράνσιμαν

Για το βιβλίο «Ελλάδα - Βιογραφία ενός σύγχρονου έθνους»

Της **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ**

«Σίγουρα όσοι συμμετέχουμε ως κριτές θα χρειαστούμε μεγάλες ποσότητες καφεΐνης μέχρι να επιλέξουμε τον νικητή του φετινού βραβείου Ράνσιμαν, ανάμεσα στα επτά αριστουργήματα που μπήκαν στη βραχεία λίστα και που θα βρουν πρόθυμους αναγνώστες τόσο στο κοινό όσο και στους ειδικούς», έγραφε στην ανακοίνωσή του πριν από λίγο καιρό ο πρόεδρος της επιτροπής Πίτερ Φράνκοπαν, καθηγητής Παγκόσμιας Ιστορίας και διευθυντής του Κέντρου Βυζαντινών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Την περασμένη εβδομάδα έγινε γνωστό πως ο καταξιωμένος νεοελληνιστής Ρόντρικ Μπίτον, ομότιμος πλέον καθηγητής στο Κινγκς Κόλετζ του Λονδίνου, ήταν εκείνος που επικράτησε χάρις στο βιβλίο «Ελλάδα - Βιογραφία ενός σύγχρονου έθνους» (το οποίο κυκλοφόρησε πέρυσι στα αγγλικά από τις εκδόσεις Penguin Random House και στα ελληνικά από τις εκδόσεις Πατάκη). Η απονομή έγινε διαδικτυακά με προσκεκλημένο τον Στάθη Καλύβα, που εξήγησε με ευσύνοπτο τρόπο γιατί η ελληνική επανάσταση έχει διαχρονική αξία.

Ο Μπίτον, τέως κάτοχος της ιστορικής έδρας Κοραή, έχει πάρει το έπαθλο άλλες τρεις φορές στο παρελθόν, «μια και διαθέτει, όπως άλλωστε και ο Ράνσιμαν, την ικανότητα να γράφει έτσι ώστε να μπορεί να συγκινεί τον δήμο και τους σοφιστές», λέει στην «Κ», το μακροβιότερο μέλος της κριτικής επιτροπής του βραβείου, Διονύσης Καψάλης, που κλήθηκε και αυτός να καταναλώσει μεγάλες ποσότητες καφέ για να διαβάσει μέσα σε λίγους μήνες 40 με 50 υποψήφια πονήματα. «Πάντοτε προκαλεί πολύ θετική εντύπωση κάθε χρόνο ο αριθμός των ιδιαίτερα αξιόλογων βιβλίων στην αγγλική γλώσσα που αφορούν την Ελλάδα από την προϊστορία της μέχρι σήμερα. Συνήθως οι νικητές εστιάζουν το βλέμμα τους στην κλασική αρχαιότητα και είναι λίγες οι φορές που ξεχωρίζει κάποια έκδοση που να μην αφορά αυτή την περίοδο, όπως λ.χ. η βιογραφία της Ελλάδας όπως τη συνέλαβε ο Μπίτον», λέει ο λογοτέχνης, που είναι και ο μόνος συμπατριώτης μας που μετέχει της επιτροπής.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Το να καλύψει κάποιος πρόσφατους αιώνες της ελληνικής Ιστορίας απαιτεί κουράγιο, καθώς υπάρχουν πολλές ισχυρές απόψεις για το τι πρέπει να γράφεται και με ποιον τρόπο. Ο καταξιωμένος νεοελληνιστής Ρόντρικ Μπίτον το διαθέτει.

Συνήθως οι νικητές εστιάζουν το βλέμμα τους στην κλασική αρχαιότητα και είναι λίγες οι φορές που ξεχωρίζει κάποια έκδοση που να μην αφορά αυτή την περίοδο.

Ο Anglo - Hellenic League

Το βραβείο Ράνσιμαν είναι ένας θεσμός διεθνούς ακτινοβολίας, που θεσπίστηκε το 1986 από τον σύλλογο Anglo - Hellenic League προς τιμήν του διάσημου βυζαντινολόγου ο οποίος κατάφερε να βγάλει μια ολόκληρη ιστορική περίοδο από το σκοτάδι και να την κάνει να λάμψει καλειδοσκοπικά μέσα από το επιστημονικό και συγγραφικό του έργο. Ο εμβληματικός ελληνοβρετανικός φορέας Anglo - Hellenic League ιδρύθηκε το 1912-13 εν μέσω των Βαλκανικών Πολέμων, όταν η προπαγάνδα κατά της Ελλάδας στη Βρετανία χρειαζόταν ένα είδος αντίβαρου στους κύκλους των ακαδημαϊκών και των εν γένει καλλιεργημένων ανθρώπων. Εκτοτε έχει διαδραματίσει σπουδαίο ρόλο σε αυτό το πεδίο. Επικεφαλής σήμερα είναι ο διπλωμάτης Τζον Κίτμερ, που χρημάτισε πρέσβης του Ηνωμένου Βασιλείου στην Αθήνα, μιλά απταίστως τα ελληνικά και ολοκλήρωσε διδακτορική διατριβή για τον Ρίτσο. Χάρις στις δικές του άοκνες προσπάθειες και τη συνεχή έγνοια του, το βραβείο, που κλείνει 35 χρόνια, συνεχίζει με αξιώσεις για το μέλλον έχοντας μάλιστα εξασφαλίσει δύο νέους χορηγούς, το Ίδρυμα Αθανάσιου Λασκαρίδη και το Ίδρυμα Λεβέντη.

ΙΝΤΙΜΕ NEWS

Ο διπλωμάτης Τζον Κίτμερ, που χρημάτισε πρέσβης του Ηνωμένου Βασιλείου στην Αθήνα, μιλάει απταίστως τα ελληνικά και ολοκλήρωσε διδακτορική διατριβή για τον Ρίτσο.

Το βραβείο θεσπίστηκε το 1986 προς τιμήν του διάσημου βυζαντινολόγου, που κατάφερε να βγάλει μια ολόκληρη ιστορική περίοδο από το σκοτάδι.

«Το βραβείο αυτό αποδεικνύει τις ισχυρότατες σχέσεις ανάμεσα στην Ελλάδα και τη Βρετανία, αλλά και ανάμεσα στον αγγλόφωνο κόσμο και τον κόσμο του Ελληνισμού. Ο θεσμός αναγνωρίζει την επιθυμία πολλών αναγνωστών να εισέλθουν με τη φαντασία τους, με κατανόηση αλλά και με ενσυναίσθηση στην ελληνική Ιστορία, από τις Μυκήνες της αρχαιότητας μέχρι και τη σημερινή εποχή. Θεωρούμε πως όλα αυτά τα χρόνια συντελεί ένα σημαντικό ρόλο στη διαπολιτισμική ανταλλαγή», λέει ο διπλωμάτης στην «Κ». Η αλήθεια είναι πως μέσα σε αυτές τις τρεις και πλέον δεκαετίες, πολλοί καταξιωμένοι επιστήμονες έχουν βραβευτεί, όπως ο Μαρκ Μαζάουερ, ο Αντονι Μπίβορ, ο Ρίτσαρντ Κλογκ, η Κάθριν Φλέμινγκ. Σπανιότερα βρίσκει κανείς Ελληνες νικητές, καθώς, όπως εξηγεί ο Διονύσης Καψάλης, «θα πρέπει να έχουν γράψει απευθείας στα αγγλικά και να μην είναι κάποιο έργο το οποίο μετέφρασαν. Ενα από τα κριτήρια που παραμένει σε όλα αυτά τα χρόνια παρουσίας του βραβείου είναι η πρωτότυπη δουλειά».

«Είχαμε την τύχη να διαβάσουμε μερικά εκπληκτικά βιβλία φέτος, συμπεριλαμβανομένων πολλών που ήταν θαρραλέα και φιλόδοξα και αφορούσαν είτε την επαναδιατύπωση γνωστών ιστοριών είτε αληθινά πρωτότυπες έρευνες για θέματα που σπάνια ασχολείται κανείς μαζί τους», είπε στη δική του εισήγηση ο πρόεδρος της επιτροπής, Πίτερ Φράνκοπαν. «Το βιβλίο του Ρόντρικ Μπίτον συνδυάζει όλες αυτές τις ιδιότητες. Δεν είναι εύκολο να γράψεις ένα ιστορικό βιβλίο για ένα ευρύ αναγνωστικό κοινό, καθώς αυτό απαιτεί πραγματικές ικανότητες. Το να καλύψεις πρόσφατους αιώνες της ελληνικής Ιστορίας απαιτεί όμως και κουράγιο, καθώς υπάρχουν πολλές ισχυρές απόψεις για το τι πρέπει να γράφεται και με ποιον τρόπο. Ως κριτική επιτροπή κρίναμε ότι αυτό το υπέροχο βιβλίο ενσάρκωνε ιδανικά το πνεύμα του βραβείου Ράνσιμαν».

Εκτός από τη βιογραφία της Ελλάδας από τον Μπίτον, στη βραχεία λίστα έβρισκε κανείς τη θαυμάσια μετάφραση ποιημάτων του Μιχάλη Γκανά στα αγγλικά από τους Ντέιβιντ Κόνολι και Τζόσουα Μπάρλεϊ των πανεπιστημιακών εκδόσεων του Yale, ένα βιβλίο του Ντίμιτερ Αγκέλοφ για τον Θεόδωρο Λάσκαρι ιδρυτή της αυτοκρατορίας της Νίκαιας, την Τροία του Στίβεν Φράι, το εκπληκτικό βιβλίο της Γκόντα Φαν Στιν για τα υιοθετημένα Ελληνόπουλα στις ΗΠΑ και την Ολλανδία μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και τη «Σελήνη στην ελληνική και ρωμαϊκή φαντασία» της Karen ní Mheallaigh.